

РЕШЕНИЕ

№ 30

гр. Бургас, 06.03.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД – БУРГАС в публично заседание на четиринадесети декември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Събина Н. Христова Диамандиева

Членове: Кирил Гр. Стоянов
КА. Ст. Пенева

при участието на секретаря Марина Д. Димова
като разгледа докладваното от Събина Н. Христова Диамандиева Въззивно гражданско дело № 20222000500386 по описа за 2022 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството по в.гр.дело № 386/2022г. по описа на Апелативен съд - Бургас е по реда на чл. 258 ГПК.

Образувано е по въззивната жалба на Комисията за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество /КПКОНПИ/ против решение №783/25.07.2022г. по гр.дело №926/2021г. по описа на Бургаския окръжен съд, с което е отхвърлен искът и против М. П. Д. и А. И. К. за отнемане на незаконно придобито имущество. Иска се отмяна на решението като неправилно и незаконосъобразно и постановяването на друго, с което искането да бъде уважено. Оспорват се констатациите на съда, че не е установено значително несъответствие по ЗПКОНПИ. Сочи се, че по отношение на ответниците е проведено предходно производство по ЗОПДНПИ с период на проверката 08.01.2008г. до 08.01.2018г., въз основа на което е предявен иск и е образувано гр.дело №2289/2019г. по описа на Варненския окръжен съд, висящо към датата на подаване на въззивната жалба. Имуществото, предмет на отнемане по това производство не е предмет на настоящото, в което се иска отнемане на имущество, придобито от 08.01.2018г. до 22.11.2019г. За да отхвърли иска, съдът се е позовал на втория вариант на вещото лице и в опит да преодолее пропуските, допуснати там, е направил опит да прибави относимите задгранични пътувания и вноските по банковите сметки, но е достигнал до грешни изчисления, тъй като

заклучението сочи позитивен резултат, а не несъответствие. Оспорва констатациите по отношение на преминалите суми, за които е прието, че не подлежат на отнемане. Излага доводи по тълкуването на дефиницията на имущество по смисъла на ЗПКОНПИ и правната природа на парите с доводи, че те са имущество по смисъла на този закон и следва да 1 намерят отражение при формиране на несъответствието независимо от липсата или наличието им в края на проверявания период. Твърди се, че ответниците не са доказали в производството законния характер на внесените парични суми. Целта на закона е да бъде установен източникът на средствата към момента на внасянето им по банковата сметка. Липсата на разполагаеми суми води единствено до извод, че тази сума е имущество, за което не е установен източник на доходи и поради това подлежи на отнемане в полза на Държавата. Съдът е тълкувал закона неправилно, като не е съобразил посочените в разпоредбата на чл.151 ЗПКОНПИ хипотези, относима от които е тази, предвиждаща отнемане на имущество, неналично в патримониума на ответника. Поддържа, че паричните средства, макар и неналични, за които не е установен законен източник на придобиване, подлежат на отнемане. Намира искането за доказано. Съгласно приетото по делото заключение установеното несъответствие е на стойност 303 663 лв. и е значително по смисъла на ЗПКОНПИ. Приетото основно експертно заключение /вариант 1/ е пълно, ясно и в съответствие със събраните по делото доказателства и дава реално отражение на относимите за спора факти и обстоятелства. В отговор на въззивната жалба, подаден от М. П. Д. и А. И. К., чрез техния пълномощник адв. Д. се иска оставянето и без уважение като неоснователна. Считат, че с влязла в сила част от обжалваното решение спорът за наличието на несъответствие в имуществото на ответниците е разрешен. Според въззиваемите въпросите за това дали сумите, получени от проверяваното лице и сумите, от придобито и отчуждено впоследствие имущество, които са с неустановен законен източник, но са неналични в края на проверявания период представляват имущество и дали подлежат на отнемане следва да бъдат разрешени съобразно актуалната практика на съдилищата до постановяване на решение по т.д №4/2021г. на ОСГК на ВКС. Съгласно л.141 и чл.142 ЗПКОНПИ, на отнемане подлежи единствено имущество, налично в патримониума. Единствено в хипотезата на чл.142, ал.1 ЗПКОНПИ и на чл.151 ЗПКОНПИ бива отнемана паричната равностойност. Преминалите, но неналични в банковите сметки суми не са част от имуществото и не подлежат на отнемане. Не е установено и трансформирането на тези суми в имуществото на ответниците. Считат жалбата за бланкетна и неясна. Поддържа се, че не е установено фактическото съжителство между ответниците съобразно изслушаните свидетелски показания. Предвид недоказването му от страна на ищеца, неправилен и недоказан е и представения икономически анализ на Комисията. Цитира многобройна практика на ВКС, според която преминали, но неналични по банковите сметки суми не подлежат на отнемане. Оспорва се предложената от

Комисията методика за установяване на несъответствието в имуществото на ответниците и счита, че при коректно изчисляване на относимите обстоятелства такова над размера от 150 000 лв. не се установява. Оспорват се като прекомерни заявените от въззивника разноски и и се иска присъждане на направените от тях разноски във въззивното производство.

Бургаският апелативен съд, в рамките на заявените въззивни оплаквания и въз основа на собствен анализ на събраните по делото доказателства приема следното:

С обжалваното решение окръжният съд е отхвърлил иска на КПКОНПИ (Комисията) против ответниците за отнемане на конкретно посочени в исковата молба суми от всеки от тях поотделно.

За да приеме решението си съдът е изложил съображения, че включените в имуществото на ответниците за проверявания период разходи за вноски по банкови сметки не представляват активи, поради което не могат да участват в общата стойност на придобитото имущество. След като извършил собствени изчисления, въз основа на сметките на в лице, съдът приел за доказано несъответствие в размер по-нисък от законово определения и при това положение счел искът за неоснователен. В съобразителната част от обжалваното решение съдът изложил и допълнителни изводи за неоснователност на претенцията, основани на липсата на доказателства за връзката между извършеното от ответника престъпление и възможността от това да са генерирани облаги.

Искът е с правно основание в чл. 153, ал. 2 от ЗПКОНПИ.

С Решение № 91/20.01.202 г. на КПКОНПИ е образувано на производството за отнемане в полза на държавата на незаконно придобито имущество въз основа на постъпило в ТД Бургас уведомление от Окръжна прокуратура гр. Бургас за това че ответникът е привлечен в качеството на обвиняем с постановление от 08.08.2019 г. по досъдебно производство № 241 ЗМ-229/2019 г. по описа на ОДМВР-Бургас за извършени престъпления по чл. 354а, ал. 1, вр. чл.26, ал. 1 вр. чл. 20 ал. 2 от НК, както и по чл. 354в ал. 1, вр с чл. 20 ал.2 от НК

Периодът на проверката е от 22.11.2009 г. до 22.11.2019 г.

По отношение на ответника, с Протокол рег. № ТД03-БС/УВ80/08.01.2018 г. е била образувана и предходна проверка за установяване на значително несъответствие в имуществото, която е започнала след уведомление от Специализирана прокуратура София с рег. № 99/2014 г. от 22.12.2017 г., постъпило в ТД Бургас с вх. № УВКП-9/05.01.2018 г., за привличане на лицето в качеството на обвиняем по досъдебно производство № 23/2015 г., по описа на сектор ГДБОП-МВР, по пр. пр. № 99/2014 г. по описа на Специализирана прокуратура София, за престъпление по чл. 354в, ал. 1 вр. чл. 20, ал. 2, вр. ал. 1 от НК и чл. 354а, ал.1, изр.2, пр.1, вр. чл.20, ал.2 вр. ал.1 от НК. Проверката обхваща период от 08.01.2008 г. до

08.01.2018 г. и по нея е установено наличието на значително несъответствие в имуществото на лицето в размер на 288 476,96 лв. Въз основа на решение № 3007/04.12.2019 г. на КПКОНПИ в Окръжен съд Варна била внесена искова молба с правно основание чл. 153, ал. 2, от ЗПКОНПИ за отнемане в полза на държавата на незаконно придобитото имущество на лицето, за което било образувано е гр.д. № 2289/2019 г. по описа на съда, като съдебното производство не е приключено в първа инстанция към настоящия момент.

Заявява се от Комисията и не се оспорва от ответната страна, че имуществото, предмет на претенция от Комисията по гр.д. № 2289/2019 г. по описа на Варненски окръжен съд, не е предмет на настоящото производство по видовете имуществени права, т.е. пред настоящия съд спорът е за отнемане на друга част от имуществото, придобита отчасти в проверявания период по цитираното дело (в този см. Уточнение на исковата молба).

След като и двете страни по спора не твърдят връзка между делата, след като се твърди и не се оспорва отсъствие на идентичност между имуществените права, обжалваното решение не е постановено при наличие на основание за спиране или прекратяване на производството и е допустимо.

Разгледана по същество на оплакванията въззивната жалба е неоснователна по следните съображения:

От съдържанието на исковата молба се установява, че искането за отнемане на имущество е насочено към неналични пари в общ размер от 42 188лв.

В Уточнение на исковата молба Комисията е посочила, че общо за проверявания период е установила придобито имущество на стойност 246 772 лв. както следва: разходи за покупка на имоти 64 277лв.,разходи за придобиване на МПС 33 500лв. разходи за придобиване на дружествени дялове 200лв. разходи за вноски по банкови сметки 102 790лв. и вноски от трети лица 46 004лв.

За да е налице основание за отнемане на конкретното имущество, като придобито по незаконен начин, е необходимо установяването в хода на исковото производство на предвидените в закона предпоставки – да е налице имущество, то да е придобито със средства, за които не е установен законен източник на придобиване и несъответствието между имуществото и нетния доход на проверяваното лице да надвишава 150 000 лв. за целия проверяван период.

В тежест на ищеца е доказването на размера на нетния доход, наличието на конкретно имущество и значителното несъответствие в посочения размер.

В тежест на ответника е доказването на доходи, за които твърди, че е получил от законен източник.

Поисканите за отнемане парични суми са описани като „вноски на каса“

и „вноски на трети лица“ (вж. л. 27/28 от Мотивираното искане). Не се твърди и не се установява същите да са налични в патримониума на проверяваните лица нито към момента на проверката, нито към момента на налагане на обезпечителните мерки.

На отнемане по реда на ЗПКОНПИ подлежи обособено, т.е. налично имущество, което съществува в патримониума на проверяваното лице или свързаните с него лица – чл.141 вр. чл.142, ал.2 . Имущество, което е напуснало патримониума на проверяваното лице не може да бъде отнето от него, но ако се намира у свързани лица, то се отнема от тях – чл.144 ЗПКОНПИ, а ако имуществото е отчуждено в полза на трети лица, на отнемане подлежи паричната равностойност на отчужденото имущество, когато отчуждаването е противопоставимо на държавата /чл.142, ал.1 вр. чл.151 ЗПКОНПИ/ или самото имущество от третите лица, когато отчуждаването не е противопоставимо на държавата /чл.143 ЗПКОНПИ/. По делото Комисията не е поддържала подобни фактически твърдения.

По въпросите - „Представяват ли "имущество" по смисъла на §1, т.4 от ДР на ЗПКОНПИ и участват ли при определяне размера на несъответствието, съобразно нормата на §1, т.3 от ДР на ЗПКОНПИ, получените от проверяваното лице парични средства с неустановен законен източник, както и сумите от придобитото и впоследствие отчуждено друго имущество, за което не е установен законен източник на средства за придобиването му, в случай че те не са налични в патримониума на лицето в края на проверявания период“; и „Подлежи ли на отнемане в полза на държавата паричната равностойност на получените суми с неустановен законен източник, както и сумите от придобитото и впоследствие отчуждено или липсващо друго имущество, за което не е установен законен източник на средства за придобиването му, в случай че те не са налични в патримониума на лицето в края на проверявания период и не е установено преобразуването им в друго имущество“ , е образувано т.д. №4/21г. на ОСГК на ВКС, по което понастоящем не е постановено решение.

Както изрично е посочено и в Решение №263/18.12.2020г., постановено по гр.д. №1293/2020г. на ВКС, ГК, IV г.о. постъпилите суми по банкови сметки стават част от имуществото на проверяваното или свързаните с него лица, тъй като това са техни вземания от съответната банка. С изтеглянето на суми и с извършването на преводи (вноски по кредити), тези вземания се погасяват и престават да бъдат част от имуществото на проверяваното или свързаните с него лица. Част от имуществото на проверяваното или свързаните с него лица стават изтеглените суми в брой и вземанията, ако такива са възникнали в резултат на извършените преводи и са налични в края на проверявания период. Тогава те могат да формират несъответствие и подлежат на отнемане, при наличие на съответните законови предпоставки.

В тежест на ищеца е да докаже, какво имущество притежават проверяваното или свързаните с него лица в края на проверявания период. Не е в тежест на ответниците да доказват, че изтеглените суми или наредените плащания са вложени в придобиването на друго имущество или погасяване

на задължения, както и че придобитото имущество е потребено, изоставено, обезценено (в т. ч. повредено или изхабено), унищожено или погинало.

Настоящият състав на БАС споделя преобладаващата понастоящем (до произнасяне на ВКС по образуваното ТД) съдебна практика, според която при определяне на имуществото на проверяваното лице и свързаните му лица и съответно извършване на икономическия анализ по делото в имуществените права не следва да се включват неналични в края на проверявания период парични средства, индивидуализирани като „вноски на каса“ или „вноски от трети лица“. Не следва да се присъжда и равностойност на неналични пари, доколкото не е уредена подобна хипотеза в приложимия закон.

След като по делото не е доказано придобиване и поискано отнемане на реално и налично в патримониума на ответниците имуществовно право, то съдът не би могъл да отговори на съществения въпрос относно наличието на несъответствие между имуществото и нетния доход, който надвишава 150 000 лв. за целия проверяван период. Дори да се обоснове извод за обратното (ако бъде изследван периода на проверката, който е предмет на цитираното дело пред ВКС) обстоятелството, че поисканите за отнемане парични средства не са налични не позволява уважаване на исковата претенция.

Ето защо въззивната жалба е неоснователна, а обжалваното решение, поради съвпадение на изводите на въззивната инстанция следва да бъде потвърдено.

Мотивиран от изложеното Бургаски апелативен съд, граждански състав

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 783/25.07.2022 г. по гр. дело № 926/2021 г. по описа на Бургаския окръжен съд.

Решението може да бъде обжалвано пред ВКС в едномесечен срок от връчването му на страните с касационна жалба.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____